

66-GIỚI CHỈ CHỎ LẦN NHAU

Khi Phật an trú tại thành Xá-vệ, nói rộng như trên. Bấy giờ, vào các ngày chay mồng tám, mười bốn, mươi lăm, Tỳ-kheo đi đến chỗ Phật, cúi đầu đánh lễ thăm hỏi. Lúc ấy, nhóm mười sáu Tỳ-kheo đang ngồi tại một chỗ cách Phật không xa, nên Tỳ-kheo ni Ưu-bát-la và Sa-di ni Chi-lê cũng đến đánh lễ thăm hỏi họ. Thế rồi, vì tuổi trẻ thích vui nên các cô lại ngồi gần chỗ các Tỳ-kheo, nhưng do ngồi không ngay ngắn, các Tỳ-kheo thấy thế bèn chỉ chỏ nhau mà cười. Ngay khi ấy có một Bà-la-môn xấu xí lúng túng, chân quẹo dãn theo cô vợ trẻ, thấy các Tỳ-kheo cười, liền suy nghĩ: “Chắc là các Tỳ-kheo này thấy ta xấu xí mà dãn theo một bà vợ đoan chánh nên cười ta chớ gì!”, bèn nổi giận, nói: “Các Sa-môn Thích tử không biết phép tắc nên dựa vào hình tướng mà cười ta”. Các Tỳ-kheo liền đáp: “Chúng tôi không cười ông”. Bà-la-môn nói: “Không phải thế, chính là đang cười tôi”. Nói thế xong, ông liền đi đến chỗ Phật, nói như sau: “Kỳ thay Cù-đàm, Sa-môn Thích tử không biết phép tắc, thấy tôi xấu xí mà dãn theo một người vợ đoan chánh nên dựa vào hình tướng mà cười tôi”. Phật bèn tùy thuận thuyết pháp cho ông Bà-la-môn, chỉ cho những điều lợi ích, vui vẻ, khiến ông hoan hỷ mà ra đi. Khi ông đi rồi, Phật liền bảo gọi nhóm mười sáu Tỳ-kheo đến. Lúc họ tới, Phật bèn hỏi:

- Có người Bà-la-môn rất xấu xí mà dãn theo một người vợ đoan chánh, các ông thấy thế nên cười họ phải không?
- Bạch Thế Tôn! Chúng con không cười ông Bà-la-môn.
- Vậy thì các ông cười ai?
- Bạch Thế Tôn! Vào ngày chay, Tỳ-kheo ni Ưu-bát-la và Sa-di ni Chi-lê đến chỗ chúng con, rồi ngồi không đoan chánh, chúng con thấy thế chỉ cho nhau xem, do thế mà cười vậy.
- Các cô Ni ngồi không đoan chánh thì các ông phải dùng phương tiện làm cho họ đứng dậy, chứ sao lại cười? Nay Ta phạt các ông; nhân việc này mà ta chế giới cho các đệ tử.

Thế rồi, Phật truyền lệnh cho các Tỳ-kheo đang sống tại thành Xá-vệ phải tập họp lại tất cả, vì mười lợi ích mà chế giới cho các Tỳ-kheo, dù ai nghe rồi cũng phải nghe lại:

Nếu Tỳ-kheo dùng ngón tay chỉ chỏ nhau thì phạm Ba-dạ-đề.

Giải Thích:

Tỳ-kheo: Như trên đã nói.

Nếu dùng một ngón tay chỉ thì phạm Ba-dạ-đề; cho đến dùng năm ngón mà chỉ thì cũng như vậy; hoặc dùng tất cả ngón tay cũng phạm Ba-dạ-đề. Nếu dùng nắm tay chỉ thì phạm Thâu-lan-giá. Nếu dùng khúc cây, cành tre chỉ thì phạm tội Việt-tỳ-ni. Nếu Tỳ-kheo cãi lộn rồi dùng tay chỉ nhau thì phạm Ba-dạ-đề.

Nếu Tỳ-kheo trực nguyệt (được phân công làm việc trong tháng), hoặc làm tri sự, sai người ta dọn cơm, dùng ngón tay chỉ nói: “Mõ giáp, hãy đi dọn cơm”, thì phạm Ba-dạ-đề. Nếu cầm cành tre hoặc khúc cây chỉ, thì phạm tội Việt-tỳ-ni; chỉ nên nói: “Mõ giáp, hãy đi dọn cơm”.

Nếu Sa-di nằm ngủ, muốn gọi dậy, thì nên khảy móng tay mà gọi. Nếu không dậy, thì nên dùng ngón tay nắm áo kéo cho thức dậy.

Nếu các Tỳ-kheo ngồi tại nhà thế tục, có Tỳ-kheo ngồi ngắn ngồi không ngay ngắn thì nên nói: “Ông hãy ngồi cho ngay ngắn”. Nếu ông ta không hay thì nên nói: “Hãy sửa lại y phục ông cho ngay ngắn”. Nếu cũng không hay nữa thì nên bảo: “Này kẻ ngồi ngắn hãy che kín thân thể của ông”.

Nếu Tỳ-kheo đến ngồi tại Tinh xá của Tỳ-kheo ni, Tỳ-kheo ni đánh lẽ chân Tỳ-kheo, rồi ngồi trước Tỳ-kheo mà không ngay ngắn, thì không nên nhắc nhở làm cho họ hổ thẹn, mà nên bày phương tiện bảo họ đứng dậy đi lấy vật gì.

Nếu Tỳ-kheo ngồi tại nhà đàn-việt, phụ nữ đến đánh lẽ chân Tỳ-kheo, rồi ngồi trước Tỳ-kheo mà không ngay ngắn, thì không nên nói làm cho họ xấu hổ, mà nên dùng phương tiện sai họ đi lấy một vật gì.

Nếu dâm nữ đến bỡn cợt để thử thách Tỳ-kheo nên ngồi không đoan chánh, thì không nên nói mà chỉ nên lánh đi. Thế nên nói (như trên).